

Повітряно-температурний режим підтримує вентиляція виробничих приміщень. Хороша вентиляція забезпечує чисте повітря та комфортну температуру на робочому місці, що важливо для здоров'я працівників. Добре якщо у цехах працює клімат-контроль. Регулювання температури та вологості повітря для забезпечення комфортних умов праці.

Навчання та підготовка персоналу передбачає інструктаж з ергономіки. Навчання працівників основам ергономіки, правильному використанню обладнання та інструментів, а також технікам зниження фізичного навантаження. Проведення регулярних оцінок робочих місць на предмет ергономічності та внесення необхідних коригувань.

Виробнича здорова комунікація між працівниками та зворотний зв'язок з керівництвом дозволяють враховувати побажання працівників. Збір зворотного зв'язку від працівників щодо зручності їхніх робочих місць та умов праці, і внесення відповідних змін на основі їхніх рекомендацій.

Застосування цих принципів допомагає створити комфортне і безпечне робоче середовище, яке сприяє підвищенню продуктивності праці та зменшенню ризику травм і захворювань серед працівників у швейному виробництві. Принципи економічності та ергономічності роботи сучасних швейних підприємств сприяють виробництву якісної продукції, комфортним умовам роботи працівників, конкурентності на ринку праці.

Список використаних джерел

1. Богуславський Є. І. Методичний підхід до аналізу організаційної системи логістики промислового підприємства. *Економіка підприємства та управлінні виробництвом*. 2012. С. 63–67.
2. Маркіна І. А., Онищенко Е. К. Управління використанням кадрового потенціалу підприємств швейної галузі Полтавського регіону. *Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг*, 2012, 1 (2). С. 219-226.

ВИКОРИСТАННЯ АПСАЙКЛІНГУ ПІД ЧАС ПРОЄКТУВАННЯ СУЧАСНОГО ОДЯГУ

Орлова Н. С.

кандидат педагогічних наук, доцентка кафедри професійної освіти, дизайну та безпеки життєдіяльності

Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

Використання сучасних технологій та нетрадиційних матеріалів сприяє

створенню нових різновидів одягу. Наразі з'явилося поняття екомоди. Прихильники цього руху вважають, що люди носять одяг лише один або два рази, після чого від нього відмовляються, бо він швидко стає немодним або застарілим.

Апсайклінг можна умовно розділити на дві категорії: переробку сміття (пластику, паперу, банок, корку) та перетворення старих речей, що втратили свою функціональність (книг, техніки, шин, меблів, одягу), на нові предмети з несподіваним змістом. Завдяки свідомому підходу прихильників апсайклінгу вже створено багато нових технік, що зменшують вплив на природу. Наприклад, фешн-кросдресинг Swishing і бібліотека вінтажного одягу The United Archive використовують технологію фарбування тканин без води та поширюють екологічний штучний матеріал ліоцел, який може замінити натуральні тканини [1]. Серед різних видів апсайклінгу одягу та прикрас можна виділити Trash to Trend – глобальну спільноту, яка об'єднує дизайнерів, що створюють вироби зі сміття, розширюючи уявлення про естетичні та функціональні можливості апсайклінгу. Timberland переробляє до 50% матеріалів зі старого взуття, а невеликі компанії, як Piece x Piece, виготовляють одяг з відходів модної індустрії малими партіями, використовуючи ручну працю та економлячи електроенергію, переосмислюючи поняття «відходи» [5].

Модельєр Гарі Харві (Gary Harvey), колишній креативний директор компанії Levi Strauss, створює вечірні сукні зі старих джинсів, дощовиків та армійських жакетів. Його перша колекція була представлена на London Fashion Week у 2007 році. Для виготовлення «екологічно чистих суконь» дизайнер використовував не лише поношений одяг, а й господарські сумки, газети, журнали та навіть сміття. [2]

Першу паперову сукню створила компанія Scott Paper Company у 1966 році як рекламний хід. Вона стала популярною через свою зручність, дешевизну та оригінальність (рис. 1, а). Компанії пропонували паперовий одяг, який можна було купити в готелі, а потім викинути, щоб не возити зайві речі. Проте, незважаючи на спроби створити міцну та зносостійку паперову тканину, такі сукні легко рвалися і були пожежонебезпечними. Незважаючи на ці проблеми, сучасні дизайнери продовжують експериментувати з папером. Наприклад, дизайнер Но Jolis Raons створив неймовірну сукню з телефонного довідника. Він вважає, що сторінки телефонного довідника – це зручний матеріал для виготовлення одягу, який можна вдягнути на будь-яке свято, а потім просто утилізувати.

Не менш оригінальну ідею запропонував китайський майстер Li Xiaofeng, який створює унікальний і екстравагантний порцеляновий одяг з уламків чаш і

тарілок традиційної китайської кераміки (рис. 1, б). Його творчість – це сучасне китайське мистецтво, яке виростає з давніх традицій. Лі Xiaofeng виготовляє одяг з уламків порцелянового посуду династій Сун, Юань, Мін і Цін, закріплюючи їх на шкіряному каркасі. Таким чином він створює піджаки, жіночі сукні середньої довжини та краватки. Керамічний одяг має застібки ззаду або збоку, що дозволяє його носити як звичайний одяг [4].

а

б

Рис. 1. Нові різновиди одягу: а – сукня з газет;
б – сукня з порцеляни

Наука постійно розвивається, і її досягнення вже широко використовуються в моді. Новим проривом у фешн-індустрії може стати одяг з рідких матеріалів, який наноситиметься безпосередньо на шкіру у вигляді спрею. Дизайнер Мануель Торрес (Manuel Torres) розробляє такий засіб для одягання, що містить спеціальні хімічні речовини. Сучасні технології дозволяють створювати текстури, які імітують практично будь-які тканини. Якщо ці розробки стануть реальністю, ми зможемо буквально наносити одяг на шкіру.

Різні дизайнери та компанії пропонують велику кількість нових креативних моделей. Наприклад, компанія Wolford створила оригінальну модель колготок на гудзиках, що складаються з трьох частин. Їх можна носити як панчохи, гольфи, або лосини. Ці колготки не тільки багатofункціональні, але й довговічні.

Італійська панчішно-шкарпеткова компанія Trasparenze, відома своїми незвичайними рішеннями, представила оригінальні напівшкарпетки, що закривають лише пальці та передню частину стопи. Вони призначені для носіння з босоніжками та відкритими туфлями, створюючи цікавий образ і представляючи новий різновид одягу.

Відомий дизайнер Хусейн Чалаян, двічі названий «Дизайнером року у Великобританії» та креативний директор компанії Puma, разом із дизайнером по текстилю Софі Роет розробив дуже тонку напівпрозору тканину подвійної в'язки, виготовлену з поліамідної нитки та бавовняної пряжі, яка піддавалася хімічному травленню, що роз'їдало ділянки з целюлози. У 1995 році він створив серію суконь з шовкової тканини, яку було забуто на певний час. Зотлілі фрагменти тканини були продубльовані тюлем, що перетворилося на своєрідний декор моделей суконь.

Сучасні модельєри використовують інноваційні методи проектування для створення нових форм одягу та розвитку існуючих. Метод деконструкції дав потужний поштовх для появи асиметричного крою, нерівних країв, розривів, різноманітних розрізів і дірок в одязі, а також поділу конструкції на праву і ліву половини (рис. 2, а). Метод інверсії сприяв виникненню модної тенденції виготовляти одяг із швами назовні, з лацканами на спині, застібками в нетрадиційних місцях і виточками назовні.

Креативний дизайнер Sebastian Errazuriz відомий своїми унікальними проєктами. Він створив сукню, що складається з 120 застібок-блискавок [3]. Ця сукня може змінювати свою довжину, форму і навіть зовнішній вигляд одягу. Наприклад, з неї можна зробити спідницю з топом або підгорнути на будь-яку довжину (рис. 2, б).

а

б

Рис. 2. Нові різновиди одягу: а – деконструкція в одязі;
б – сукня з застібок-блискавок

Отже, асортимент і різноманітність одягу постійно змінюються, мода змінюється, і з'являються нові види одягу. Терміни, які використовуються у сфері одягу і моди, утворюють обширний лексикон, який активно змінюється під впливом історико-культурних (міжнародні контакти) і лінгвістичних факторів (запозичення з інших мов, створення нових слів за морфологічними правилами, трансформації тощо).

Найбільш актуальним аспектом у розробці екологічно доцільних матеріалів та виробів у сфері моди, зокрема у модному одязі, є підтримка розробників і виробників тканин та модних виробів, які використовуються у екодизайні. Це також включає активну культурно-соціальну рекламу екоодягу для споживачів, яка впливає на їх соціальну активність (свідомість щодо збереження планети), індивідуальні уподобання (турботу про здоров'я) і розвиток художньої індивідуальності у сучасному міському суспільстві. Апсайклінг, який поєднує ідею хенд-мейду та екологічну дбайливість, надає можливість кожному реалізувати себе як творчу особистість. Цей процес дозволяє зберігати природні ресурси та перетворювати відходи на естетично задоволення як для творця, так і для споживача, що знаходить у ньому відображення своїх особистих вподобань.

Список використаних джерел

1. Екологічний бум: зелене світло для маркетологів. URL: <http://>

www.lesovod.org.ua/node/11756 (дата звернення: 15.04.2024).

2. Екостиль в одязі – модний тренд. URL: <http://ekostyle.net/ekovodyazi/wp-content/themes> (дата звернення: 15.04.2024)

3. Колосніченко М. В., Процик К. Л. Мода і одяг. Основи проектування та виробництва одягу.: Навчальний посібник. Київ : КНУТД, 2011. 238 с.: іл. 189.

4. Процик К. Л. Історичний розвиток асортименту сучасного одягу. *Легка промисловість*, 2009. №2. С. 35–37.

5. Чупріна Н. В. Енергозберігаючі технології екодизайну у створенні сучасного одягу як продукту індустрії моди. *Вісник КНУТД*. Київ, 2013. № 6(74). С. 245–253.

ЗАХОДИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС УРОКІВ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ У СЛЮСАРНИХ МАЙСТЕРНЯХ

Гарець Р.А.

здобувач першого (бакалаврського рівня) вищої освіти факультету технологій та дизайну

Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

Уроки трудового навчання у слюсарних майстернях – це не лише час для вивчення нових навичок, але й період, коли безпека стає основною пріоритетною метою. Робота з інструментами та обладнанням може бути небезпечною, тому необхідно вживати заходів безпеки, щоб уникнути травм та нещасних випадків.

Методичні рекомендації стосовно типових інструкцій з охорони праці у шкільних майстернях, які використовуються під час проведення уроків трудового навчання в закладах загальної середньої освіти, розроблені відповідно до «Правил безпеки під час занять у навчальних і навчально-виробничих майстернях навчальних закладів системи загальної середньої освіти» [3]. Матеріали навчально-методичного посібника допомагають вчителю скласти типові інструкції з безпеки праці у шкільних майстернях, враховуючи обладнання конкретної школи, а також можуть бути використані під час проведення уроків трудового навчання.

У кожного завідувача майстерні закладу повинен зберігатися комплект інструкцій для усіх видів робіт у майстерні з трудового навчання. Місце зберігання інструкцій визначає завідувач, враховуючи доступність та зручність ознайомлення з ними.